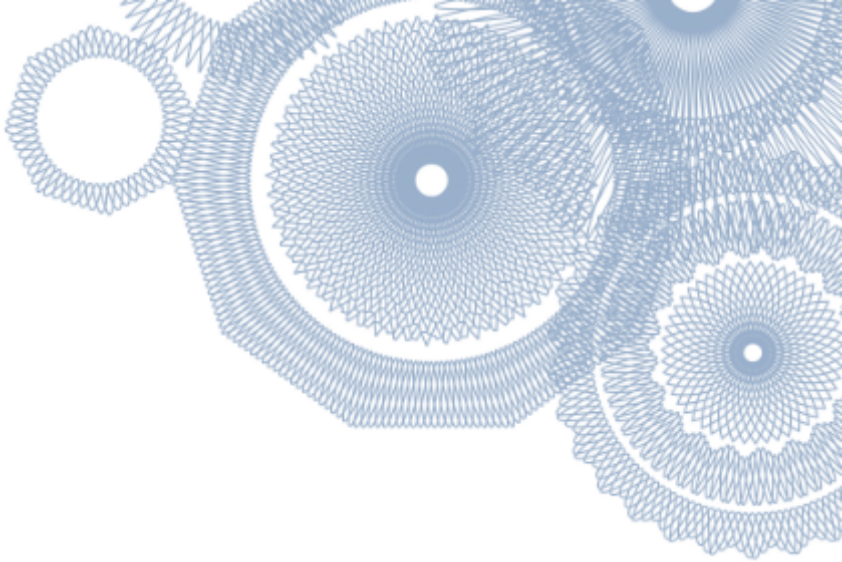

TILDELINGSBREV TIL NORGES FORSKNINGSRÅD

2026

Elin Holmedal
Ekspedisjonssjef

Nina Celina Quiogue
Fagrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Barne- og
familiedepartementet

Innledning

Det vises til Barne- og familiedepartementets budsjettforslag for 2026, jf. Prop. 1 S (2025-2026), Innst. 14 S (2025-2026) og Stortingets behandling. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for Forskningsrådets bruk av midler for 2026.

Det vises også til Kunnskapsdepartementets (KD) tildelingsbrev som etatsstyrer, for 2026.

1. Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer Barne- og familiedepartementet forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2. Sektorpolitiske prioriteringer fra Barne- og familiedepartementet

Barne- og familiedepartementets (BFD) midler til forskning og utvikling skal brukes slik at de best mulig ivaretar BFDs sektoransvar for forskning. BFD har sektoransvar for forskning om barn og unges oppvekst- og levekår, familie og samliv, tro og livssyn og forbrukerpolitikk. Forskningsinnsatsen BFD finansierer, skal bidra til å nå målene på departementets ansvarsområder, slik de omtales i den årlige budsjettproposisjonen.

BFD forventer at departementets tildeling til Forskningsrådet bidrar til en oppbygging av kvalitet, kompetanse, kapasitet og samarbeid i forskningsmiljøene. Departementets tildeling til Forskningsrådet er et viktig virkemiddel for å følge opp de overordnede og prioriterte kunnskapsbehovene i BFDs forskningsstrategi (2022-2026).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (LTP) beskriver områdene der regjeringen mener det er viktigst med kunnskapsutvikling fremover. Under langtidsplanens prioritering «Tillit og felleskap» fremheves tre hovedutfordringer med behov for et bedre kunnskapsgrunnlag:

- 1) Sikre deltakelse og mangfold på fellesarenaene,
- 2) Motvirke utenforskap og
- 3) Utvikle en innovativ og effektiv offentlig sektor som leverer gode tjenester til brukerne.

BFDs sektorpolitiske prioriteringer støtter opp under disse prioriteringene.

I LTP lanserte regjeringen også et målrettet samfunnsoppdrag om inkludering av barn og unge i utdanning, arbeid og samfunnsliv. Samfunnsoppdraget ble videre konkretisert i Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – uansett bakgrunn (oppvekstmeldinga). Samfunnsoppdraget har fått likelydende navn som visjonen: ”Ingen barn og unge utenfor!”. Målgruppen er barn og unge mellom 0-29 år og hovedmålet for samfunnsoppdraget er at *utenforskap blant barn og unge er betydelig redusert i 2035*.

Samfunnsoppdraget om inkludering av barn og unge er et samarbeid mellom BFD, KD, HOD, AID, KUD, KDD og DFD, og koordineres av BFD. Forskningsrådet er vertskap for innsatsgruppen i samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!». Det er utarbeidet mandater for det nasjonale partnerskapet og innsatsgruppen, som gir nærmere føringer for arbeidet med samfunnsoppdraget.

Overordnede prioriteringer

BFDs tildelinger til Forskningsrådet skal bidra til å utvikle et helhetlig og solid kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge i arbeidet med å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet. Økt kunnskap som faller inn under innsatsen i samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!», har høy prioritet blant områdene under BFDs sektoransvar.

Kunnskapsgrunnlaget skal gi BFD et bedre grunnlag for å utforme effektive og treffsikre tiltak og tjenester, både universelle og selektive, slik at barn, unge og familier med behov får den hjelpen de trenger for å leve gode liv. Utsatte barn og unge omfatter blant annet dem som opplever omsorgssvikt, vold og overgrep, foreldrekonflikt, kriminalitet eller oppvekst i fattigdom.

Det er et gjennomgående behov for forskning på effektene av tiltak innenfor familie- og oppvekstområdet, særlig når det gjelder tidlig innsats, forebygging og inkludering, herunder effekter på barns livskvalitet. Dette inkluderer fritidsaktiviteter, åpne møteplasser og tjenestetilbud rettet mot barn, unge og deres familier. Dette omfatter også barns digitale oppvekst. BFD er opptatt av å få et bedre kunnskapsgrunnlag om hvordan digitaliseringen påvirker barn og unge, hvilke muligheter og risikoer som følger av digitale verktøy, og hvilke tiltak som faktisk virker for å redusere negative konsekvenser og fremme en trygg digital oppvekst. BFD er også opptatt av kunnskapsgrunnlaget om hvordan samfunnet påvirkes av at

barn og unge vokser opp i en digital hverdag. Det er også behov for forskning om hvordan utsatte barn, unge og deres familier blir ivaretatt av offentlige tjenester, og hvordan samarbeidet mellom tjenestene fungerer. I tillegg er det behov for kunnskap om effektene av økonomiske overføringer til barnefamilier, herunder hvordan disse påvirker barn og unges levekår og muligheter.

BFD har også ansvaret for forbrukerområdet og tros- og livssynsområdet, hvor forskning gjennom Forskningsrådet kan være relevant. En rekke tverrgående tema, som for eksempel barnevern, sivilsamfunn og frivillighet, integrering, utenforskap, negativ sosial kontroll og radikalisering, har relevans for tros- og livssynsområdet, men også grunnforskning innenfor humaniora og samfunnsvitenskap som berører religion, tro og livssyn. For forbrukerområdet er digitalisering og det grønne skiftet særlig relevant.

BFD viser også til at departementet i tidligere år har lagt vekt på behovet for mer samfunnsøkonomisk og juridisk forskning på våre områder. Dette er fortsatt viktig for departementet, jf. omtale av tematikken i BFDs forskningsstrategi 2022-2026.

Særlige prioriteringer

Som det fremgår ovenfor, har BFD et bredt spekter av områder med behov for mer forskning. Vi vil likevel fremheve noen temaer som vi er særlig opptatt av å øke kunnskapen om i 2026:

- Effekter og/eller virkninger av tiltak for å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet blant utsatte barn og unge.
- Effekter og/eller virkninger av digital oppvekst, herunder effekten på barn, unge og familier og effekten på samfunnet som helhet av at barn og unge vokser opp i en digital hverdag.
- Samhandling mellom tjenester, herunder innovative samarbeid, og hvordan dette sikrer helhetlige tjenester for utsatte barn og unge og deres familier.
- Effekter og/eller virkninger som de økonomiske overføringene til barnefamilier har på barn og unge

3. Tildeling

Barne- og familiedepartementet stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor tilsagnsrammen på hver enkelt post og i tråd med styringssignalene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettert og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Kap. 800, post 70 Norges forskningsråd

Bevilgning	50,5 mill. kroner
Tilsagnsfullmakt	167,2 mill. kroner
Tilsagnsramme	75,9 mill. kroner

Barne- og familiedepartementet gir herved Forskningsrådet fullmakt til å belaste inntil 50,5 mill. kroner på kap. 800, post 70 i 2026.

Hoveddelen av BFDs bevilgning skal i 2026 brukes til å utvikle et helhetlig og solid kunnskapsgrunnlag om utsatte barn og unge i arbeidet med å forebygge utenforskap, marginalisering og barne- og ungdomskriminalitet. Vi viser i denne sammenheng også til mandatene for samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor!».

BFDs bevilgning kan for øvrig sees i sammenheng med andre departementers bevilgninger og satsinger der det er relevant og i tråd med departementets sektorpolitiske prioriteringer.

Noen av BFDs ansvarsområder innenfor familie- og oppvekstfeltet faller utenfor etablerte satsingers virkeområde. Dette gjelder blant annet generell barne- og ungdomsforskning, forskning på fruktbarhet og fødselstall, de økonomiske overføringsordningene til barnefamilie og familieliv, herunder barns oppvekst i delte familier. En mindre del av midlene under kap. 800, post 70 kan benyttes til å ivareta BFDs kunnskapsbehov på disse områdene. Midlene skal for øvrig nyttes i tråd med Prop. 1 S (2025-2026) for BFD samt de presiseringene som gis i dette brevet.

4. Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285, post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

Barne- og familiedepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

Forskningsrådet skal i 2026 bidra til videre framdrift og kontinuitet i det målrettede samfunnsoppdraget for inkludering av barn og unge. I 2025 ble det tildelt 0,5 mill. kroner til dette formålet og for 2026 er tildelingen økt ytterligere med 3,5 mill. kroner, jf. tildelingsbrevet fra KD som etatsstyrer, del 1 punkt 3.1 Driftsmidler.

5. Rapportering og resultatoppfølging

5.1. Rapportering om resultater

Barne- og familiedepartementet ber om at Forskningsrådet i årsrapporten redegjør nærmere for forskningsinnsatsen og forskningsbehovet knyttet til departementets sektorpolitiske prioriteringer: utsatte barn og unge, familie- og oppvekst, barnevern, tros- og livssyn og forbrukerområdet. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer.

5.2. Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettet med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3. Styringsmøter i 2026

Det er planlagt et styringsmøte våren 2026. I tillegg vil det avholdes fagmøter i løpet av året, der man kan diskutere kunnskapsbehov og faglige tema på saksbehandlernivå.

Kopi:

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Justis- og beredskapsdepartementet
Kultur- og likestillingsdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen